

EKSAMEN I KJ 2050, GRUNNKURS I ANALYTISK KJEMI (7,5 sp)

Torsdag 5. juni 2008 kl. 9.00 – 13.00.

Oppgavesettet er på to sider. Tillatte hjelpemidler: lommekalkulator.

Alle oppgaver skal besvares Sensurfrist 26. juni 2008.

Kontaktpersoner under eksamen: Øyvind Mikkelsen (928 99 450)

Oppgave 1. (5p + 10p)

- a. Gi en detaljert beskrivelse av hvordan Ca²⁺ i en vannprøve kan bestemmes ved komplekstitrering. Angi mulige interferenser, og vurder om noen av interferensene eventuelt enkelt kan maskeres bort og hvordan.
- b. Vi antar at vi har en løsning som inneholder 0,015 M kalsium. Denne skal titrere mot en 0,02 M standard EDTA-løsning. Titreringen utføres ved pH 10. Beregn den teoretiske gjenværende Ca²⁺ konsentrasjonen ved ekvivalenspunktet. Beregn titrerfeilen for denne titreringen hvis man antar at gjenværende kalsiumkonsentrasjon er 3 * 10⁻⁶ M. Se bort fra eventuelle interferenser.

$$\begin{array}{ll} DATA \; (H_4X = EDTA) \\ HX^{3^-} = H^+ + X^{4^-} & K_1 = 5,5 * 10^{-11} \\ Ca^{2^+} + X^{4^-} = CaX^{2^-} & K_{Ca} = 5,0 * 10^{10} \end{array}$$

Oppgave 2. (7p + 8p)

- a. Beskriv detaljert fremgangsmåte for iodometrisk titrering av kobber (Cu²⁺).
- b. Det er også mulig å bestemme kobber ved hjelp av elektrogravimetri. Beskriv kort fremgangsmåte for dette illustrert med figur, og diskuter metoden mot den iodometrisk titreringen.

Oppgave 3. (5p + 10p)

- a. Beskriv kort prinsippene for kromatografi, hva er platetallet av et kromatografisystem?
- b. I forbindelse med studier av metallers bindingsform (specieringsstudier) har man både metoder som i stor grad og metoder som i liten grad selv kan forårsake forskyvning av specielikevektene i prøven under selve analysen. Beskriv kort prinsippene for to analytiske metoder som kan brukes til å studere spesifikke ion, og som i liten grad forskyver specielikevektene. Angi omtrentlig deteksjonsgrense for disse teknikkene.

Oppgave 4 (5p + 5p)

- a. Beskriv direkte og indirekte bruk av iod i titreringer med utgangspunkt i reaksjonen $I_2 + 2e = 2I$.
- b. Diskuter fysiske forhold og kjemiske stoffer som kan interferere ved disse analysene

Oppgave 5. (10p) Kryss av for riktig eller uriktig påstand

	Riktig	Galt
Ved pH 10 blir Y ⁴⁻ hovedkomponenten i EDTA løsninger.		
F. C.		
Som titrand i komplekstitreringer egner flertakkete ligander seg best.		
Jern(III) danner rødfarget kompleks med tiocyanat som kan utnyttes til spektro- fotometrisk bestemmelse av treverdig jern.		
Den spektrofotometrisk bestemmelse i utsagnet over må foregå i sterkt basisk miljø for å hindre hydrolyse.		
Ekvivalenspunkt er når mengde tilsatt titrand er kjemisk ekvivalent til mengde prøve (teoretisk punkt).		
Titrerfeil er det samme som standardavviket for en titrering.		
En primærstandard i titrering bør ha liten formelvekt.		
Sølvnitrat kan brukes for a bestemmelse anioner ved fellestitrering.		
DGT er ikke en analyseteknikk i seg selv, men en form for prøvetaking.		
Ved specieringstudier kan kromatografiske metoder innvirke på specielikevektene og forrykke disse.		